

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Εκτίμηση του ελλείματος του Δημόσιου Τομέα το 1986

Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις, οι συνολικές καθαρές δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα (σε ταμειακή βάση)¹, προβλέπεται ότι θα διαμορφωθούν στα 740 δισ.δρχ. περίπου, ενώ το 1985 είχαν φθάσει τα 810 δισ.δρχ. Η μείωση αυτή (70 δισ.δρχ.) προήλθε από τον κρατικό προϋπολογισμό κατά 140 δισ.δρχ. περίπου και από τις δημόσιες επιχειρήσεις κατά 40 δισ.δρχ. Αντίθετα, το έλλειμμα των ασφαλιστικών οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, παρουσίασε αύξηση κατά 57 δισ.δρχ. περίπου, ενώ η επίδραση από τους λογαριασμούς διαχείρισης κρατικών εφοδίων και αγροτικών προϊόντων μεταστράφηκε από μειωτική το 1985 (πλεόνασμα 23 δισ.δρχ.) σε αυξητική το 1986 (έλλειμμα 30 δισ.δρχ.) κυρίως ως αποτέλεσμα της εμφάνισης ελλειμμάτων στη διαχείριση των λιπασμάτων και των αγροτικών προϊόντων.

Με βάση τις εκτιμήσεις αυτές το καθαρό έλλειμμα του δημόσιου τομέα ως ποσοστό στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν προβλέπεται ότι θα περιορισθεί σε 13,5% περίπου σε σύγκριση με 18% περίπου το 1985, ενώ επιδίωξη του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Νομισματικού Προγράμματος για το 1986 ήταν να περιορισθούν οι καθαρές δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα στο 11,2% του ΑΕΠ. Επομένως, το καθαρό έλλειμμα εκτιμάται ότι θα είναι μικρότερο κατά 4,5% ποσοστιαίες μονάδες περίπου από τα αποτελέσματα του 1985, υψηλότερο όμως κατά 2,5 περίπου ποσοστιαίες μονάδες από την αρχική εκτίμηση του Προϋπολογισμού και του Νομισματικού Προγράμματος 1986.

1 Περιλαμβάνουν τα ελλείμματα του τακτικού προϋπολογισμού, του προϋπολογισμού δημόσιων επενδύσεων και της διαχείρισης κρατικών εφοδίων, καθώς επίσης και τα ελλείμματα των δημόσιων επιχειρήσεων, των ασφαλιστικών οργανισμών, της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Οι αρχικοί στόχοι και οι τελευταίες εκτιμήσεις των ελλειμμάτων της Κεντρικής Διοίκησης και των δημόσιων επιχειρήσεων, των ασφαλιστικών οργανισμών, της τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπών ΝΠΔΔ για το 1986, παρουσιάζονται αναλυτικότερα στον Πίνακα 1.

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα αυτό οι υπερβάσεις εντοπίζονται κυρίως στα ελλείμματα του τακτικού προϋπολογισμού, στους λογαριασμούς διαχείρισης λιπασμάτων και αγροτικών προϊόντων και στα ελλείμματα των ασφαλιστικών οργανισμών.

Δημοσιονομική Πολιτική για το 1987

Επιδίωξη της δημοσιονομικής πολιτικής για το 1987 πρέπει να είναι να περιορισθεί το καθαρό έλλειμμα του δημόσιου τομέα στο 9,5% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, δηλαδή να είναι χαμηλότερο κατά 4 περίπου ποσοστιαίες μονάδες από το επίπεδο στο οποίο εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί το 1986. Η μείωση αυτή του ελλείμματος αποτελεί αναγκαία συνθήκη για να επιτευχθούν οι στόχοι του σταθεροποιητικού προγράμματος για το 1987 και ειδικότερα για να περιορισθεί το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών στο 1,2 - 1,3 δισ. δολάρια και να μειωθεί ο ρυθμός του πληθωρισμού γύρω στο 10% μέχρι το τέλος του 1987. Είναι επίσης καθοριστική για τις νομισματικές εξελίξεις και την απελευθέρωση χρηματοδοτικών πόρων για τη στήριξη ενός ανεκτού επιπέδου οικονομικής δραστηριότητας και απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα.

Με βάση τις προσωρινές προβλέψεις για το ονομαστικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν το 1987 (αύξηση 11% περίπου) μείωση του καθαρού ελλείμματος του δημόσιου τομέα κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ αντιστοιχεί στο ποσό των 160 δισ.δρχ. Επομένως, σύμφωνα με την εκτίμηση αυτή, το συνολικό καθαρό έλλειμμα του δημόσιου τομέα (σε ταμειακή βάση) θα πρέπει να περιορισθεί μέσα στο 1987 στα 580 δισ.δρχ. από 740 δισ.δρχ. το 1986.

Με αφετηρία το στόχο αυτό, επιδίωξή μας για το 1987 πρέπει να είναι να περιοριστούν οι καθαρές δανειακές ανάγκες των δημόσιων επιχειρήσεων των ασφαλιστικών οργανισμών, της τοπικής

αυτοδιοίκησης και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου στο ποσό των 155 δισ.δρχ., έναντι 180 δισ.δρχ. το 1986.

Στους προϋπολογισμούς που καταρτίζουν οι δημόσιες επιχειρήσεις για το 1987, θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια συγκράτησης των συνολικών καθαρών δανειακών τους αναγκών τόσο από τα διαχειριστικά τους ελλείμματα, όσο και από τα επενδυτικά τους προγράμματα στο ποσό των 70 δισ.δρχ., έναντι 90 δισ.δρχ. το 1986.

Η μείωση των ελλειμμάτων των δημόσιων επιχειρήσεων μπορεί να επιτευχθεί με αύξηση των τιμολογίων τους περίπου κατά τον προβλεπόμενο ρυθμό του πληθωρισμού και παράλληλα με αυστηρή τήρηση της εισοδηματικής πολιτικής και με συστηματικό έλεγχο των προσλήψεων προσωπικού και των προμηθειών. Επίσης, πρέπει να συγκρατηθεί ο ρυθμός αύξησης των δαπανών τους για επενδύσεις τουλάχιστο στο επίπεδο του πληθωρισμού. Εξάλλου, οι καθαρές δανειακές ανάγκες των δημόσιων οργανισμών κλπ θα πρέπει να συγκρατηθούν στο ποσό των 85 δισ.δρχ. δηλαδή λίγο πιά κάτω από το φετινό επίπεδο. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός θα πρέπει ποσό 30 δισ.δρχ. περίπου από τις χορηγήσεις του τακτικού προϋπολογισμού που καταβάλλονται στον ΟΓΑ και σε άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, να χορηγηθεί στο ΙΚΑ και να αντισταθμιστεί από αντίστοιχα έσοδα που θα προκύψουν από την επιβολή στους αγρότες και τους ασφαλισμένους άλλων ταμείων (πλήν του ΙΚΑ), κάποιας συνεισφοράς στην κοινωνική τους ασφάλιση.

Παράλληλα, η διαχείριση κρατικών εφοδίων και αγροτικών προϊόντων θα πρέπει να αφήσει το 1987 ταμειακό πλεόνασμα τουλάχιστο ανάλογο με εκείνο του 1985 (20 δισ.δρχ.) έναντι ελλείμματος 30 δισ.δρχ. περίπου που προβλέπεται για το 1986. Το έλλειμμα αυτό προήλθε κυρίως από τη διαχείριση της ΚΥΔΕΠ και από το λογαριασμό διαχείρισης λιπασμάτων. Η σταδιακή μείωση των ελλειμμάτων διαχείρισης λιπασμάτων και αγροτικών προϊόντων και η εμφάνιση στους λογαριασμούς αυτούς το 1987 ταμειακού πλεονάσματος, μπορεί να επιτευχθεί με άμεση αύξηση της τιμής διάθεσης λιπασμάτων, με μεγαλύτερες εισπράξεις από ρευστοποίηση αποθεμάτων της ΚΥΔΕΠ, με μικρότερες παρεμβάσεις για συγκέντρωση αγροτικών προϊόντων και με μείωση των επιδοτήσεων.

Με βάση τις παραπάνω εκτιμήσεις για τα ελλείμματα των δημόσιων επιχειρήσεων, των ασφαλιστικών οργανισμών κλπ, και τις προβλέψεις για πλεόνασμα από τη διαχείριση κρατικών εφοδίων και αγροτικών προϊόντων, για να περιορισθούν οι συνολικές καθαρές δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα το 1987 στο 9,5% του ΑΕΠ, δηλαδή στο ποσό των 580 δισ.δρχ., θα πρέπει το καθαρό έλλειμμα του γενικού κρατικού προϋπολογισμού να μειωθεί στα 445 δισ.δρχ., έναντι 530 δισ.δρχ. το 1986. Αν προστεθούν και οι δαπάνες για χρεολύσια (150 δισ.δρχ.), το ακαθάριστο έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού, σε δημοσιονομική βάση, θα πρέπει να συγκρατηθεί το 1987 στο ποσό των 595 δισ.δρχ., έναντι 640 δισ.δρχ. το 1986.

Στο προκαταρκτικό Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων που κατάρτισαν οι υπηρεσίες του ΥΠΕΘΟ για το 1987, οι δαπάνες για δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να φθάσουν τα 400 δισ.δρχ., σε σύγκριση με 310 δισ.δρχ. που υπολογίζεται ότι θα έχουν πραγματοποιηθεί το 1986. Προτείνεται να αυξηθούν δηλαδή το 1987 κατά 29% σε σχέση με αύξησή τους κατά 13% το 1986. Αν από τις δαπάνες του ΠΔΕ αφαιρεθούν τα ποσά που διατίθενται για πληρωμή χρεολυσίων, το ποσοστό αύξησης τους που προτείνεται για το 1987 ανεβαίνει στο 31%. Εξάλλου τα έσοδα του ΠΔΕ προβλέπεται ότι δεν θα ξεπεράσουν το 1987 τα 45 δισ.δρχ. σε σύγκριση με 40 δισ.δρχ. το 1986.

Αν επομένως υιοθετηθεί η πρόταση των υπηρεσιών για δαπάνες του ΠΔΕ ύψους 400 δισ.δρχ., το καθαρό έλλειμμα του ΠΔΕ θα αυξηθεί το 1987 κατά 34% σε σχέση με αύξησή του κατά 6% περίπου το 1986. Είναι σαφές ότι αύξηση των δαπανών του ΠΔΕ στα 400 δισ.δρχ. το 1987 δεν θα ήταν συνεπής με το στόχο για τον περιορισμό του ελλείμματος του δημόσιου τομέα κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες ως ποσοστό του ΑΕΠ. Πιό ρεαλιστική θα ήταν η συγκράτηση των δαπανών του ΠΔΕ στα 320-340 δισ.δρχ.

Με βάση την υπόθεση ότι οι δαπάνες του ΠΔΕ θα συγκρατηθούν στα 340 δισ.δρχ. το 1987, για να επιτευχθεί ο στόχος των 580 δισ.δρχ. για τις συνολικές καθαρές δανειακές ανάγκες του δημόσιου τομέα, το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού, μαζί με τις πληρωμές για χρεολύσια (που προβλέπεται να φθάσουν τα 130 δισ.δρχ.) θα πρέπει να συγκρατηθεί στο ποσό των 300 δισ.δρχ..

Προτάσεις για μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής

Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, που δεν διαφέρουν σημαντικά από τις αντίστοιχες προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών, ο ρυθμός αύξησης των εσόδων του τακτικού προϋπολογισμού, χωρίς αύξηση των φορολογικών συντελεστών ή επιβολή νέων φόρων δεν θα ξεπεράσει το 1987 το 15,7% αν η άνοδος του ονομαστικού ακαθάριστου προϊόντος κυμανθεί γύρω στο 11%. Με βάση τις εκτιμήσεις αυτές, τα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού σε απόλυτο μέγεθος θα φθάσουν τα 1695 δισ.δρχ. από 1465 δισ.δρχ. το 1986.

Εξάλλου, σύμφωνα με προσωρινές εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών, οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού για το 1987 προβλέπεται να φθάσουν τα 2160 δισ.δρχ. (χωρίς τις δαπάνες για εξόφληση εντόκων γραμματίων σε ιδιώτες που ανανεώνονται (20 δισ.δρχ. περίπου), σε σύγκριση με 1835 δισ.δρχ. το 1986. Θα αυξηθούν δηλαδή το 1987 κατά 17,7%, σε σχέση με αύξησή τους φέτος κατά 22,5%.

Με βάση τις εκτιμήσεις αυτές, το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού υπολογίζεται για το 1987 στο ποσό των 465 δισ.δρχ., σε σύγκριση με το στόχο των 300 δισ.δρχ., δηλαδή είναι μεγαλύτερο κατά 165 δισ.δρχ. από το επίπεδο στο οποίο πρέπει να περιορισθεί για να φθάσει το συνολικό καθαρό έλλειμμα του δημόσιου τομέα στο 9,5% του ΑΕΠ. Πρέπει επομένως να ληφθούν πρόσθετα μέτρα για την παραπέρα αύξηση των εσόδων και τη συγκράτηση του ρυθμού αύξησης των δαπανών σε επίπεδα που θα οδηγήσουν στον περιορισμό του ελλείμματος του τακτικού προϋπολογισμού κατά 165 δισ.δρχ. τουλάχιστο, σε σχέση με το προβλεπόμενο ύψος. Οι δυνατότητες που υπάρχουν για περικοπές στο σκέλος των δαπανών είναι περιορισμένες. Αναγκαστικά όμως οι καταναλωτικές δαπάνες πρέπει να συγκρατηθούν κάτω από το ύψος που προβλέπει το Υπουργείο Οικονομικών. Ειδικότερα, από τις δαπάνες αυτές του τακτικού προϋπολογισμού θα πρέπει να περικοπούν :

- οι δαπάνες για επιδοτήσεις στη γεωργία κατά 30 δισ.δρχ. ώστε να φθάσουν τα 100 δισ.δρχ., σε σύγκριση με 130 δισ.δρχ. που έχει προϋπολογίσει το Υπουργείο Οικονομικών.
- οι δαπάνες για επιχορηγήσεις κατά 30 δισ.δρχ. ώστε να διαμορφωθούν γύρω στα 190 δισ. δρχ., σε σχέση με 220 δισ.δρχ. που προβλέπει το Υπουργείο Οικονομικών, και
- οι λοιπές καταναλωτικές δαπάνες να συγκρατηθούν στο επίπεδο των 185 δισ.δρχ. που δεν διαφέρει σημαντικά από το ποσό που έχει προϋπολογίσει το Υπουργείο Οικονομικών.

Με τις περικοπές αυτές το σύνολο των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού θα φθάσει το 1987 τα 2100 δισ.δρχ., σε σύγκριση με 2160 δισ.δρχ. που προτείνει το Υπουργείο Οικονομικών. Οι δαπάνες αυτές θα αυξηθούν δηλαδή με ρυθμό 14,4% που είναι συνεπής με το στόχο για τον πληθωρισμό, σε μέσα ετήσια επίπεδα γύρω στο 13%.

Με βάση τις προτάσεις αυτές για παραπέρα περικοπή των καταναλωτικών δαπανών, για να περιορισθεί το έλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού στο στόχο των 300 δισ.δρχ. θα πρέπει να εξασφαλισθούν πρόσθετα έσοδα 105 δισ.δρχ. με παραπέρα διεύρυνση της φορολογικής βάσης, κατάργηση φορολογικών απαλλαγών, και επιβολή νέων φόρων.

Η εφαρμογή του φόρου προστιθέμενης αξίας την 1.1.1987 δεν δίνει πολλές δυνατότητες για σημαντική αύξηση των εσόδων από έμμεση φορολογία γιατί μία αύξηση στους συντελεστές Φ.Π.Α. δεν θα ήταν συνεπής με το στόχο για μείωση του πληθωρισμού στο 10% μέχρι το τέλος του 1987. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, η εφαρμογή του Φ.Π.Α. με συντελεστές που θα δώσουν έσοδα ίδια με τους έμμεσους φόρους που καταργούνται και συγχωνεύονται στον Φ.Π.Α., υπολογίζεται ότι θα έχει αυξητική επίπτωση 2-4 εκατοστιαίες μονάδες, που θα επιβαρύνουν το ρυθμό αύξησης των τιμών καταναλωτή στους πρώτους μήνες του 1987.

Εντούτοις ορισμένες αυξήσεις των φορολογικών συντελεστών σε άλλες κατηγορίες έμμεσων φόρων είναι αναπόφευκτες για την αύξηση των εσόδων.

Βασική επιδίωξη όμως κατά την επιβολή έμμεσης φορολογίας πρέπει να είναι να περιοριστεί η αυτοτροφοδότηση της πληθωριστικής διαδικασίας που είναι αναπόφευκτη όταν οποιαδήποτε αύξηση των συντελεστών έμμεσης φορολογίας οδηγεί σε αύξηση των τιμών και σε αυτόματη αντίστοιχη αναπροσαρμογή της αμοιβής εργασίας μέσω του συστήματος της ΑΤΑ.

Για το λόγο αυτό οι οποιεσδήποτε αυξήσεις των συντελεστών στις άλλες κατηγορίες έμμεσης φορολογίας θα πρέπει να γίνουν σε είδη που δεν περιλαμβάνονται στο δείκτη τιμών καταναλωτή της ΕΣΥΕ.

Εξάλλου, δεν υπάρχουν περιθώρια για αύξηση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος. Προτείνονται όμως άλλες ρυθμίσεις στην άμεση φορολογία που μπορούν να αποδόσουν συνολικά πρόσθετα έσοδα της τάξης των 50 δισ.δρχ. Ειδικότερα, προτείνεται :

1. Η επιβολή έκτακτης εφάπαξ εισφοράς στο φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων για κάλυψη δαπανών που προέκυψαν από τους σεισμούς της Καλαμάτας (17 δισ.δρχ.).
2. Αναπροσαρμογή του τεκμηρίου βιωσιμότητας για τον εξωλογιστικό προσδιορισμό του εισοδήματος των επαγγελματιών και των επιχειρήσεων που υπάγονται στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων κατά 30% (10 δισ.δρχ.).
3. Αναπροσαρμογή και επέκταση και σε άλλες πόλεις του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας ακινήτων για την επιβολή φόρων κληρονομιάς, δωρεών, κλπ (7 δισ.).
4. Αύξηση των εσόδων από φόρους περασμένων οικονομικών ετών με την παροχή διευκολύνσεων για την τακτοποίηση φορολογικών εκκρεμοτήτων (16 δισ.δρχ.).

Τέλος, αν προστεθούν και τα έσοδα ύψους 50 δισ.δρχ., ^{περίπου} ιδιαίτερα από έμμεσους φόρους που θα προκύψουν από διάφορες διαρρυθμίσεις του Υπουργείου Οικονομικών, τρέλλειμμα του τακτικού προϋπολογισμού για το 1987 είναι δυνατόν να περιορισθεί στο ποσό των 300 δισ.δρχ.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ 1

Ελλείμματα δημόσιου τομέα σε ταμειακή βάση

(δισεκ.δρχ.)

	Επτάμηνο (Ιαν.-Ιούλιος)			Ε τ ο ς		1 9 8 6 Νομισματικό		1987
	1984	1985	1986 (γ)	1984	1985	Πρόγραμμα	Εκτιμήσεις	
Κρατικός προϋπολογισμός	154,0	318,7 (α)	209,5	390,4	669,5	496	530,0	445
(Τακτικός)	(79,2)	(212,1) (α)	(110,0)	(210,1)	(433,3)	(239)	(280,0)	(170)
(Επενδύσεων)	(74,8)	(106,6)	(99,5)	(180,3)	(236,2)	(257)	(250,0)	(275)
Διαχείριση κρατικών εφοδίων και αγροτικών προϊόντων	10,4	-31,0 (α)	7,6	92,6	-22,7	-	30,0	-20
(Πετρελαιοειδή)	(29,1)	(-11,6) (α)	(0,3)	(65,6)	(-8,5)		(-)	
(Λιπάσματα)	(14,7)	(6,8)	(7,3) (β)	(30,1)	(-3,9)		(5)	
(Λοιπά Αγαθά)	(-33,4)	(-26,2)		(-3,1)	(-10,3)		(25)	
Δημόσιες επιχειρήσεις	37,7	59,4	61,1	103,9	130,0	86	90,0	70
Τοπική αυτοδιοίκηση και λοιπά ΝΠΔΔ	8,6	7,2	44,3	1,1	33,1	28	90,0	85
ΚΑΘΑΡΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	210,7	354,3	322,5	588,0	809,9	610	740,0	580
(ποσοστό στο GOP)				(15,6)	(18,0)	(11,2)	(13,5)	(9,5)

(α) Τα αποτελέσματα αυτά έχουν επηρεαστεί από την πληρωμή ποσού 33 δισ.δρχ. του λογ/σμού συγκέντρωσης εισπράξεων και πληρωμών για την κάλυψη πραγματικών ελλειμμάτων της διαχείρισης πετρελαιοειδών του έτους 1984.

(β) Εκτιμήσεις για το μήνα Ιούλιο.

(γ) Προσωρινά στοιχεία.

Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού

	(δισ.δρχ.)									
	<u>1982</u>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>	<u>1986</u> ^{Εκτιμ.}	<u>1987</u>	<u>83/82</u>	<u>84/83</u>	<u>85/84</u>	<u>86/85</u>
Δαπάνες Προσωπικού	282,9	344,0	441,2	570,3	675,0	750	21,6	28,3	29,3	18,4
(εν ενεργεία)	(203,0)	(249,8)	(324,0)	(424,6)	(498,0)	(550)	(23,1)	(29,7)	(31,0)	(17,3)
(συνταξιούχων)	(70,6)	(83,4)	(106,4)	(132,6)	(160,0)	(180)	(18,1)	(27,6)	(24,6)	(20,7)
(νοσηλεία)	(9,3)	(10,8)	(10,8)	(13,1)	(17,0)	(20)	(16,1)	(-)	(21,3)	(29,8)
Λοιπές καταναλωτικές	101,5	125,3	146,5	174,1	185,0	185	23,5	16,9	18,8	6,3
Αποδόσεις στην ΕΟΚ	18,6	25,0	28,5	39,7	91,0	105	34,4	14,0	39,3	
Εξυπηρέτηση δημ.χρέους	64,5 ⁽¹⁾	101,2 ⁽¹⁾	181,1 ⁽¹⁾	280,2 ⁽¹⁾	378,0 ⁽¹⁾	510	56,9	79,0	54,7	34,9
Απόδοση εσόδων τρίτων	43,7	56,5	56,6	75,7	90,0	100	29,3	3,7	29,2	18,9
Επιστροφές φόρων	18,5	29,5	28,3	37,1	49,0	55	59,5	-4,1	31,1	32,1
Επιδότηση επιτοκίων & εξαγωγών	21,7	27,7	34,4	63,5	81,0	55	27,7	24,2	84,6	27,6
Επιδοτήσεις γεωργίας	67,2	50,8	55,0	91,7	108,0	100	-24,4	8,3	66,7	17,8
Επιχορηγήσεις	102,7	119,6	139,6	165,0	178,0	190	16,5	16,7	18,2	7,9
Αποθεματικά	-	-	-	-	-	50				
Σύνολο δαπανών	<u>721,3</u>	<u>879,6</u>	<u>1.113,2</u>	<u>1.497,3</u>	<u>1.835,0</u> ⁽²⁾	<u>2.100</u>	22,0	26,6	34,5	22,5
(Χωρίς δαπάνες εξυπηρ. δημ. χρέους)	(656,8)	(778,4)	(931,9)	(1.217,1)	(1.457,0)	(1.590)	(18,5)	(19,7)	(30,6)	(18,9)

(1) Περιλαμβάνονται οι δαπάνες για την εξυπηρέτηση του δανείου των 70 δισ.δρχ. του 1978 (1982:5,5 δισ.δρχ., 1983: 5,4 δισ.δρχ., 1984: 5,3 δισ.δρχ., 1985: 5,3 δισ.δρχ., 1986: 5,2 δισ.δρχ.). Στις εκτιμήσεις του 1986 περιλαμβάνεται ποσό 31 δισ.δρχ. περίπου για την εξόφληση προαιρετικών έντοκων γραμματίων και εμπορικών τραπεζών.

(2) Δεν περιλαμβάνονται οι πληρωμές για την εξόφληση έντοκων γραμματίων ιδιωτών που ανανεώνονται σχεδόν μέσα στην ίδια χρονική περίοδο.